

KILW/03210/02A/11

Warszawa, 17 czerwca 2011

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 17.06.2011

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Stanisław Lech Czapla

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 maja 2011 roku sygn. akt GMS-WP-173-118/11 dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Krajowa Izba Lekarsko - Weterynaryjna przedstawia opinię 4 powiatowych lekarzy weterynarii:

1.

Ze względu na fakt otwarcia granic, coraz częściej trafiają do naszego kraju zwierzęta egzotyczne. Intensywnie rozwija się hodowla różnych gatunków jaszczurek, węży, żółwi, ale również ptaków, ptaków ozdobnych a także zwierząt bezkręgowych. Obrót tymi zwierzętami odbywa się głównie podczas organizowanych oficjalnie giełd, przede wszystkim w Polsce centralnej oraz na południu kraju. Wymogiem organizatorów jest obecność lekarza weterynarii, który posiada stosowną wiedzę z zakresu zwierząt egzotycznych. Jego zadaniem jest nadzór nad warunkami, w jakich przebywają zwierzęta podczas giełdy oraz nad ich stanem zdrowia. Jeżeli takie giełdy zostaną zakazane zgodnie z art. 10, obrót w tym zakresie będzie się odbywał poza jakąkolwiek kontrolą. Jakkolwiek naganny jest proceder sprzedaży szczeniąt i kociąt na „dzikich giełdach”, gdzie nikt nie interesuje się ich stanem zdrowia oraz warunkami, w jakich są przewożone i przetrzymywane. Osoby wizytujące te miejsca nabywają zwierzęta często z litości, aby je uratować przed ewentualną śmiercią. Dlatego też w zakresie sprzedaży oraz kupna zwierząt podczas giełd zasadnym byłoby uszczegółowienie zmian w art. 10.

W odniesieniu do proponowanej zmiany art. 33 ust. 3 – „W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w celu zakończenia cierpień zwierzęcia, potrzebę jego uśmiercenia stwierdza lekarz weterynarii, inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, funkcjonariusz policji, straży miejskiej lub gminnej,

straży granicznej, strażnik Państwowej Straży Łowieckiej, strażnik łowiecki lub strażnik Państwowej Straży Rybackiej", możliwość podjęcia decyzji o uśmierceniu zwierzęcia posiadają osoby, które nie posiadają stosownej wiedzy odnośnie możliwości udzielenia pomocy innej niż eutanazja. Taką wiedzę posiadają lekarze weterynarii, którzy w odniesieniu do konkretnych zwierząt mają możliwość przeprowadzenia stosownych zabiegów lekarsko-weterynaryjnych. W związku z powyższym zasadnym byłaby zmiana art. 33 ust. 3 dająca możliwość podejmowania decyzji o życiu lub śmierci zwierzęcia osobie kompetentnej w tej dziedzinie, czyli tylko lekarzowi weterynarii. Jeżeli istnieje możliwość uratowania życia zwierzęcia poprzez zastosowanie odpowiedniego leczenia, nie powinna być brana pod uwagę decyzja o jego uśmierceniu, szczególnie przez osoby nie posiadające odpowiednich ku temu kwalifikacji.

2. Zmiany dotyczące art. 7.

„Zwierzęta gospodarskie mogą być umieszczane w indywidualnych gospodarstwach wskazanych przez wójta, burmistrza lub prezydenta", mimo że jest to sytuacja nadzwyczajna, zachowane powinny być zasady dotyczące przemieszczeń pomiędzy stadami, zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

Art. 10a. ust 1 pkt. 1 zabrania wprowadzania do obrotu zwierząt domowych na targach, targowiskach i giełdach

Art. 10b. pkt 1 Zabrania nabywania zwierząt innych niż gospodarskie.

W rozumieniu ustawy z 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt (Dz.U. z 2009 r. Nr 233 poz. 1775). zwierzęciem gospodarskim nie jest np.: ryba hodowlana, którą zgodnie z art. 10a projektu ustawy można sprzedawać na targach itp., natomiast nie można jej nabywać.

W projekcie brak jest wskazania na organ właściwy w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt (jedynie art. 12 h ust 1 dotyczący kurcząt brojlerów, wskazuje Powiatowego Lekarza Weterynarii jako organ właściwy w rozumieniu rozporządzenia 882/2004), w przypadku innych zwierząt wydanie decyzji nakazującej usunięcie uchybień w zakresie dobrostanu zwierząt na podstawie art. 54 rozporządzenia 882/2004 jest problematyczne.

3. Ad. pkt. 2 w projekcie definicja „schroniska" określa miejsca przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi w liczbie większej niż 30.

Sprecyzowanie tego pojęcia jest istotne, jednakże wskazana w definicji liczba 30 zwierząt nie gwarantuje likwidacji miejsc, w których nielegalnie gromadzone będą bezdomne zwierzęta. Określenie definicji „schroniska" nie powinno być uwarunkowane jedynie liczbą

zwierząt tam przetrzymywanych. Utrzymanie nawet większej liczby zwierząt towarzyszących o ile właściciel ponosi całkowity koszt ich utrzymania (w tym zapewni odpowiednią karmę, odpowiednie warunki utrzymania, obowiązkowe szczepienia oraz opiekę lekarsko - weterynaryjną), a także będzie przestrzegał obowiązku znakowania zwierząt, będzie zapobiegał ich rozmnażaniu oraz nie będzie utrzymywał zwierząt celem przekazania ich nowemu właścicielowi (adopcji) - nie musi wiązać się z prowadzeniem działalności określonej jako schronisko dla zwierząt. Jednakże posiadanie zwierząt w liczbie przekraczającej możliwości utrzymania ich na koszt właściciela może już wskazywać na prowadzenie działalności definiowanej jako schronisko dla zwierząt.

Tak więc definicja schroniska nie powinna opierać się wyłącznie na określeniu liczby zwierząt tam przebywających ale na celu i sposobie finansowania tej działalności.

Jednocześnie istotne byłoby zdefiniowanie innego rodzaju działalności, która związana jest z przetrzymywaniem zwierząt i powinna zostać objęta nadzorem powiatowego lekarza weterynarii tj:

- „hotel dla zwierząt” jako miejsce, w którym przetrzymywane są zwierzęta na czas określony umową między właścicielem zwierzęcia a właścicielem hotelu dla zwierząt. Zwierzęta przebywające w hotelu dla zwierząt mają właściciela i po określonym czasie zawartym w umowie wracają do tego samego właściciela.
- „miejsce czasowego przetrzymywania zwierząt po ich wyłapaniu” jako miejsce, w którym przebywa zwierzę od momentu jego wyłapania do czasu przekazania do schroniska w ściśle określonym czasie (nie dłużej niż 2 dni) z zapewnieniem odpowiednich warunków utrzymania. Koszty utrzymania zwierząt znajdujących się w miejscu czasowego przetrzymywania po wyłapaniu ponosi wyłapujący zwierzęta.

Miejsce takie mógłby posiadać jedynie podmiot zajmujący się wyłapywaniem zwierząt bezdomnych posiadający umowę z organem gminy. Istotne byłoby również uregulowanie zasad dotyczących opłat za wyłapywanie bezdomnych zwierząt. W związku z tym, że „odławianie bezdomnych zwierząt odbywa się wyłącznie na podstawie uchwały rady gminy” (zmiana w art. 11) oraz „zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt” - podmiot wyłapujący zwierzęta bezdomne przed otrzymaniem należności za wykonane czynności powinien poświadczyć (np. otrzymując ze schroniska oświadczenie, że przyjęło zwierzęta odłowione przez dany podmiot), że wyłapane zwierzęta trafiły do schroniska dla zwierząt.

□ Jednocześnie zasadnym byłoby uwzględnić zmianę w ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Art. 5 ust. 2 ww. ustawy mówi, że prowadzenie działalności jaką jest prowadzenie schroniska dla zwierząt (Art. 1, ust. 1, lit. j) jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia. Na podstawie zgłoszenia powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję o

nadaniu temu podmiotowi weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego. Nie jest wymagane spełnianie przez podmiot wymagań weterynaryjnych przed podjęciem działalności. Proponuję uwzględnić działalność – prowadzenie schroniska dla zwierząt jako działalność zatwierdzaną wg. art. 5 ust. 1 pkt. 1) tj. działalność dozwolona po stwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii, w drodze decyzji spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt. W związku z powyższym schronisko, które nie spełni wymagań weterynaryjnych nie zostanie zatwierdzone przez powiatowego lekarza weterynarii, a więc nie będzie mogło przetrzymywać zwierząt do czasu zatwierdzenia i spełniania określonych warunków weterynaryjnych.

□ Ad. pkt 5) w odniesieniu do Art.10a.pkt.6, mówiącym, że zakaz rozmnażania psów i kotów w celach handlowych nie dotyczy hodowli zwierząt zarejestrowanych w organizacjach społecznych, których wykaz określi w drodze rozporządzenia minister rolnictwa – powyższy wykaz prowadzony przez organizacje społeczne powinien być przekazywany każdego miesiąca do powiatowych lekarzy weterynarii lub w każdym przypadku gdy zostaną wprowadzone zmiany w ww. wykazie.

□ Ad. pkt 6) w odniesieniu do art. 11 ust. 3 – w projekcie zapisano „zabrania się odtawiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt lub nowego właściciela”.

Proponuję zapis: „zabrania się odtawiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt”. Zwierzęta bezdomne powinny zawsze trafić do schroniska, a dopiero ze schroniska do nowego właściciela. Umożliwienie przez ustawodawcę przekazania zwierzęcia nowemu właścicielowi z pominięciem schroniska może spowodować, że los bezdomnych zwierząt po wyłapaniu będzie pozostawał nieznanym pod pretekstem przekazania „nowemu właścicielowi”.

□ Ad. 7 pkt. 2) w odniesieniu do art. 11a. - punkt 8 programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt obejmuje: „zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt”. Należałoby doprecyzować, kto podejmuje działania i ponosi koszty związane z działaniami podjętymi od momentu przyjęcia takiego zgłoszenia do przekazania zwierzęcia, które zostało znalezione po wypadku drogowym i ma być oddane pod opiekę weterynaryjną.

□ W związku z tym, że coraz częściej zwierzęta domowe poddawane są identyfikacji, proponuję stworzenie centralnej bazy danych zwierząt domowych, które zostały poddane identyfikacji, za pomocą transpondera lub tatuazu. Baza danych zawierać powinna dane właściciela zwierzęcia, dane zwierzęcia oraz numer identyfikatora. Stworzenie na poziomie centralnym bazy danych zwierząt towarzyszących ułatwi odnalezienie właściciela i będzie źródłem informacji o zwierzętach oznakowanych zarówno tych będących pod opieką właściciela jak i tych przebywających w schronisku dla zwierząt. Aktualnie funkcjonują jedynie lokalne rejestry zwierząt, które zostały oznakowane jednak nie są one

ogólnodostępne, więc nie spełniają one swojej funkcji.

[7] Mając na względzie coraz większą liczbę przypadków znęcania się nad zwierzętami, a także wciąż wysoką skalę bezdomności zwierząt oraz nadpopulację zwierząt domowych, istotne jest edukowanie społeczeństwa w zakresie ochrony zwierząt oraz metod zapobiegania bezdomności. Nowe uregulowania prawne a także stworzenie przez Ministra Edukacji Narodowej programu edukowania młodzieży sprawiłoby, że świadomość w tym zakresie byłaby większa.

4. Należy dokładnie określić związek lub tożsamość słów „pielegnacja” i „opieka” w sposób nie budzący wątpliwości interpretacyjnych;

Definicja słowa „schronisko” zapisanego w ustawie będzie powodem wdrożenia przez Inspekcję Weterynaryjną postępowania administracyjnego dla osób opiekujących się zwierzętami w liczbie większej niż 30, albowiem miejsca takiej opieki będą musiały spełnić warunki określone przez rozporządzenie MRiRW z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz.U.04.158.1657). Rozporządzenie to określa wymagania dot. pomieszczeń, postępowania itd. W wypadku niemożności ich spełnienia przez osoby fizyczne zwierzęta przebywające w takich miejscach należałoby odebrać. Dokąd, jeśli schroniska bywają przepełnione lub nie mają warunków utrzymywania różnych gatunków zwierząt? Czy nie należałoby zapisać ustawowego obowiązku poddania się kontroli Inspekcji Weterynaryjnej (np. w obecności przedstawiciela organizacji społecznej o odpowiednim statutowym celu działania) osób (i miejsc) sprawujących opieką nad zwierzętami w liczbie większej niż 30 i w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości wdrożenia dalszego postępowania (np. ograniczenie ilości zwierząt) do odebrania zwierząt włącznie? Uważam, że w chwili obecnej zbyt optymistyczne jest założenie, że z problem zwierząt bezdomnych rozwiążą istniejące schroniska, które będą musiały „przejąć” zwierzęta z miejsc niespełniających warunków.

Należałoby w ustawie określić definicją pojęcie „przylulisko” i „hotel dla zwierząt” wraz z delegacją dla właściwego ministra dot. określenia warunków, jakim takie miejsca winny odpowiadać.

Odpowiedzialne gminy konsultują z powiatowymi lekarzami weterynarii zawierane na podstawie uchwał rady gmin umowy z podmiotami wylapującymi bezdomne zwierzęta i prowadzącymi schroniska dla zwierząt. Nie można uogólniać, że Inspekcja i gminy nie prowadzą żadnych spójnych działań w tym zakresie. W każdej dziedzinie życia (ba – nawet wśród posłów !) znajdują się osoby przekraczające przepisy prawa i takie przypadki wszędzie należy zwalczać. Na terenie kraju znajdują się schroniska dla zwierząt prowadzone przez osoby prywatne; są one pod nadzorem Inspekcji weterynaryjnej oraz Towarzystw Opieki nad zwierzętami – gdzie zwierzętami opiekuje się w sposób właściwy w miarę posiadanych możliwości i nie uśmierca się zwierząt bez ewidentnych wskazań zdrowotnych.

Nowelizacja słusznie podnosi problem programów gmin dot. opieki nad zwierzętami bezdomnymi jak również problem handlu zwierzętami domowymi. Kwestie te wymagają uregulowania.

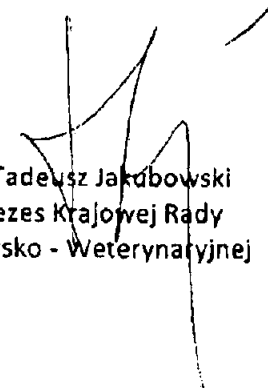
Lp. 3) W art. 6 ust 1 pkt. 3) - zapis o konieczności bezzwłocznego uśmiercenia – jest nieprecyzyjny i może stanowić pole do nadużyć i niepotrzebnego uśmiercenia zwierzęcia. Wszystkie przypadki przyczyn dopuszczających powinny być precyzyjnie określone, zostały też wymienione w punktach od 1 do 7

Lp.6) - zm w art. 11 ust. 3 – „Zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt lub nowego właściciela(...)” – może być usprawiedliwieniem dla gminy, że nie wylapuje zwierząt bezdomnych, bo schroniska są „przepełnione” i nie można zapewnić w nich miejsca zwierzętom bezdomnym.

Lp.7) art. 11a ust.2 pkt 8) – dotyczy wszystkich zwierząt – również dzikich. W chwili obecnej gminy nie poczuwają się do odpowiedzialności za zwierzęta dzikie, które są własnością skarbu państwa. Ustawa w takim wypadku powinna wskazywać sposób finansowania kosztów ponoszonych przez gminy w wypadku zdarzeń drogowych lub innych zdarzeń z udziałem dzikich zwierząt.

Lp.8) lit.d) - „ w razie konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, czynność tą dokonuje się przez (...) 2) zastrzelenie – przez osobę upoważnioną do użycia broni palnej, stosuje się tylko do dzikich zwierząt” – duże zwierzęta gospodarskie w niektórych wypadkach uniemożliwiają ze względu na rozmiary i agresję podanie im środka usypiającego w iniekcji (autentyczne zdarzenie z koniem chorym na wściekliznę, gdzie ze względu na zagrożenie życia ludzi nie można było wejść do stajni i trzeba było zastrzelić zwierzę przez okno) - ze względu na losowe przypadki nie należałoby ustawowo zamykać katalogu użycia broni palnej do uśmiercania zwierząt.

2 wyrosłem z ocena,

dr Tadeusz Jakubowski
Prezes Krajowej Rady
Lekarsko - Weterynaryjnej